

Jü Santiagota Carta Jume Dóoce Tribum Síme Ániat Chibejtilammehui

Teboteri

¹ Ínapo Santiago, Diosta nésauta joriame éntok itom Señor Jesucristota, huame dooce tribum Israelitam ániat chibejtilammeune tebote.

Huä jita täyahuame Diosta bétana huéeme

² In hermaanom, tüisem emo al-leetua jita obichisi jikot máchiraata enchimieu hué násuk junne.

³ Béjem jüneiya: Eme Diosta súalëtek obichisi huémta násuk jünem yánti jíapsinake.

⁴ Júnëlem yánti jíapsinake, enchim tü jíapsi yúmalatunakë béchïbo, kaita éntok jita enchimieu binakë béchïbo.

⁵ Senuk enchim násuk jita jünee huamta áu bëyey, Diostau ä áunake. Huanäi Áapo Dios ä miknake. Bueituk Áapo yún yore ä miika; kaa ä ámpoleka itom ä mákka, kabeta yeu puaka.

⁶ Të Diostat eaka ä áunake. Katë täbuiasi éenake, ínel jíaka: “Jamak kaita nee miknake.” Bueituk hua kaita súaleme jume bahue máarem jekata naasam huiikë bënasi maachi.

⁷ Júnëli hua kaita súaleme kaibu jita mabetnake, Señorta bétana.

⁸ Huä yoreme guoyik éame kaa áma bíbinhuatu, jum jita ä joäpo.

⁹ Huä hermaano kaa béttek jiápsekame áu al-leetuanake, Diosta ä tóboktiakä béchibo.

¹⁰ Tè hua rikoapo jiápsame áu al-leetuanake kaita áu béj-riakähui; bueítuk huäri jü ili júya sehua ténasi huakiataka tahuanake.

¹¹ Bueítuk juka táata kaa huéeläpo táttasi yeu ä yejtek, hua ili júya huaknake; sehua éntok huénnake. Huanäi hua ä musäla machiakäu luutinake. Júnëli két tahuanake, jü riiko sime ä tékilimpo.

Jíta béttesi yoreu huéeme kaachin ériahuame

¹² Tüisi al-leaka tahuanake, hua yoreme juénakuú bíchaa yühuaka kutti huéeka tahuakame; bueítuk ínëli kutti huéeka tahuakatek, juka jíapsi coronata mabetnake. Íkai Dios jume ä nákemmeu am mik rókaka nok-la.

¹³ Senu juénakuú bíchaa yühuakatek kaa ínel jiaunake: “Dios nee juénakun yüak”; bueítuk Dios kara juénakuu bíchaa yütu, éntok Áapo kaabeta juénakuu bíchaa yuyüa.

¹⁴ Ál-la senu ára jioptuatu, juka juëna éerita at ayukä béchibo. Ìri juëna éeri éntok ä huíike, ä náyote báreka.

¹⁵ Íkai juëna éerita ayukäpo yeu tomtomte, jü Dios bejri. Ìri Dios bejri yahuakatek éntok, áu náu tójaka búrusi áu yáako, huanäi áma yeu tomtinake, jü kókkohuame.

¹⁶ In hermaanom ín nákéhui, katem jiöbe.

17 Sime hua tühua mikpo huéeme entok yúmalasi mikpo huéeme jikat bétana huéiye, hua itom Áchay machiriata átteakamta bétana. Áapörikut kaita täbuiasi anhuame ayka, kía ilikkisi junne.

18 Áapo ä éäpo itom bemelasi yáuhuak, ä noki lütüriayi, simem béppa bát itom yoremtunakë béchïbo.

Nokta huë páman ä joame

19 Íari béchïbo, hermaanom ín nákëhui, sime yoremem tüisi jíkkaj báreka éenake, kaa läuti nok yómnia báreka éenake, éntok kaa läutipo öömtinake.

20 Bueituk hua yoremta ómtira kaa Diosta lütüria johua.

21 Huäri béchïbo, juka jaiti máchiraatem omoutenake, éntok huaka kaa huéeläpo juénaraata kétchi. Huaka nokta enchimmet ethuakamta, yánti jíapsekem ä mabetnake. Íri ára jíapsita enchim jínëuria.

22 Të huaka nokta huë pámanem ä jonake. Katem kía ä jíkkaj-leromtu áanake, emesu emo bätattähuaka.

23 Bueituk senu juka nokta kía ä jijikkajätek, të kaa huam nokta huë páman huëtek, íri jü yoreme espeejopo ä pújba bíchamta bënasi maachi.

24 Bueituk áapo áma áu bíchaka sikätek, läuti áa bea kóptinake áu jáchínakähui.

25 Të hua tua leyt suaka ä bíchame, huam súmataka itom búttiahuakapo, éntok jíba áma aneme, kaa kía ä kóptia báreka ä jijikkajame,

ál-la ä jo sáyhuäu joame, ïri juebena tühuata bínnake, nokta huë páman ä huë béchïbo.

²⁶ Kía jábe júne enchim násuk áu Dios huáatë tíame, té kaa áu nín yüeme, kía áu bāitattāhua, éntok hua ä Dios huáatëu kía kaita bėj-re.

²⁷ Huä tua kálakosi Dios huáateme, Dios Áchayta bíchäpo, ïri ájāria: usi lepem anianake, éntok jámut jókoptulam bem jiokot éäpo anianake, éntok ím ániapo juénaraa ayukamta bétana áu suayanake.

2

Katë enchi ára anianakemtat jïba pupujte

¹ In hermaanom, hua itom Señor Jesucristo lóoriata átteakamta enchim sualë béchïbo, katem nat béppa chë emo éria.

² Bueïtuk senu yoremta oro aniokamta entok bėj-rek sánkokamta enchim násuk kibakek, senu éntok póobetaka kaa türík sánkokamta kétchi,

³ huanärem huaka bėj-remta sánkokamta al-leaka bichätek éntok ínel áu jíakätek: “Émpë ímï tüliku yeesa”; hua póobetau éntok: “Empo éntok jümü kékka”, ö “Ímire ín guókpo yeesa”;

⁴ ¿Jachem kaa emo nat béppa éria, ínëli aneka, éntokem juëna éehuamta emo jípurë bétana emo yeu buisse?

⁵ In hermaanom ín nákéhui, akem ä jíkkaja: ¿Jachu Dios kaa huame poloobem ímï ániapo aneme yeu púala, bem rikomtunakë béchïbo Diosta sualhuäpo?, entok, ¿téhuekapo Diosta

reytaka nésahueu ä nákeme am mák rókaka herenciapo bem mabetnakë béchïbo?

⁶ Të eme huaka póobeta kaitäpo bitcha. ¿Jachu kaa jume rikom juka tékilta kaa yúmalasi enchim béjtuame? ¿Jachu kaa bempo ámëria huame yäurau enchim yeu totojame?

⁷ ¿Jachu kaa bempo am junneria béj-reka nooka, jume tü téhuam Diosta enchimmet yuk-tiarim?

⁸ Eme lütüriapo huaka tua leyta huë páman anëtek, huaka Diosta jíä bénasi: “Emobeu jëla anemtë em emo ériä bénasi ä náknake”; huanärem tüisi ä johua.

⁹ Të eme kaa nánancha emo ériätek, katem tühuata johua, bueituk jü ley enchim nätua kaa tühuata enchim joä bétana.

¹⁰ Bueituk jábe júne sime leyta yáakätek, të jáksu huëpo ilikkit júne jíöbekätek, sime leyit jiöb-la.

¹¹ Bueituk Dios ínel jiaahua: “Jubekätekë kara täbuik juube.” Éntok két ínel jiaahua: “Katë jábeta mënake.” Éläposë em jubi pátäku kaa täbuik juube, tërë jábeta mäako, sime leyta béppë simla.

¹² Inëlem nooka, éntok inëlem aane, ikäi jüneriaka: hua ley itom búttiakamta jiäpo ámani itot chúpanake.

¹³ Bueituk jume kaabeta nakjiokolekame ánëli két ámeu huéenake, kaabeta bem nakjiokolekä béchïbo; të hua yore nakjiokolihuame jíba yölataka huéenake, hua noki béttesi yóret chúpahuamta béppa.

Diostat ehuame entok jü tékkil

¹⁴ In hermaanom, ¿jita béchibosu türi, jü Dios ehuame éntok kaa ä joäteko? ¿Jachu hua Dios ehuame ä jípurëu ä jínëunake jäni?

¹⁵ Maasen senu hermaanota o hermaanata kaa sánkok, éntok hua chíkti táapo bem buäyeu ámeu bëyeyo,

¹⁶ enchim násuk senu ínel ámeu jáatek: “Katem jáchin éaka kaate, emo em súkkaria, éntokem jibuaka jóboa”, të kaa huaka takaahuapo ámeu bëyemta am mikátek, ¿jita béchibosu türi?

¹⁷ Júnëli kétchi, jü Dios ehuame kaa ä joátek, jü ä Dios ehuame kaita béj-reka mukilata Bénasi tatahua.

¹⁸ Të senu jamak ínel jiaunake: “Empo Dios eehuamta jipure, ínapo éntok tékilta johua.” Nechë ä bíttua, juka em Dios eehuamta kaita tékilta yáalataka; ínapo éntok enchi ä bittuana ke juka ín Dios eehuamta ín tékiliy.

¹⁹ Empo ínel ä súale: Dios huépülaí jíbba. Türi junëli; két jume lemooniom ä súale, éntokim máuj-rimmea emo yoyoa.

²⁰ ¿Jachë ä jüneria báare, empo yoreme kaa suakame, juka Dios ehuamta kaa tékilmak huémta kaita béj-rëhui, éntok ä mukilatukähui?

²¹ ¿Jachu kaa jü tékiliy tüisi taahuak, itom áchay Abraham, júnak huaka ä üusi Isaac Diosta mámpo ä tójaka, kabaram súsuahuaí Bénasi ä mëbáreka?

²² ¿Jachë kaa jüneiya? Jü Dios eehuame tékilmak náu huéiye, entok hua Dios eehuame tékilmak yúmalasi chúppe.

²³ Éntok ímī chúppuk, jü jöjteri ínel jíame: “Jü Abraham Dios ehuamta jipurek, éntok ä Dios ehuamta béchïbo tühuapo näikïahuak”, éntok Diosta amigo ti téhuaahuak.

²⁴ Béjem jüneiya, juka yoremta jü tékiliy Diosta tü yórempo ä näikiähui, kaa hua Diosta súalhuamtay jïbba.

²⁵ Júnëli këtchi, huámechï taahuarimmechi jü jámut Rahab büru yorememmak boböyëihui, ¿jachu kaa hua ä tékiliy tühuata jájamek? Bueituk huame sáyhuakame mabetaka, chë türi bööta am nütuak.

²⁶ Jáchin hua takaahua kaa espírituta jípureka mukilatunake, ánëli kët hua Dios eehuame kaa tékilmak náu huëtek, ket mukila.

3

Jü nínni

¹ In hermaanom, katem enchim násuk katim juebénaka yore majtia tiaka annake, jünéaka íkai tékiakátek chë bétte nokta itot chúpnakehui.

² Bueitukte síme juebénasi jábem jiápsipo kökosi jojua. Senu ä nokiy kaabeta omtituátek, ïri tua jü tü yórem chúpila, éntok ä takaahua ä yüninakë béchïbo áma yuuma.

³ Ítapo jume kábäim pepereenatua itom éä páman am kannakë béchïbo. Júnëlite síme bem takaahua ára naa kúaktia.

⁴ Ámechem suuhua këtchi, jume barcom-mechi: jáchin bueereka júne éntok jeka útteakamta am huériay junne, senu ili rueerata

timón téamtay aram kúaktiatu, ä sáhuemta ä huë ia páman ä huéenakë béchïbo.

⁵ Júnëli kétchi jü nínni ilitchika junne, të buériata johua. Jü tájji ilitchika junne, jáchin machisi juka júya ániata tátta!

⁶ Jü nínni éntok hua táijta bënasi maachi, juënaray ím ániapo ayukamtay tápuni. Huä nínni itom takaahuapo jünakteri, éntok sïme itom takaahua chïcha machisi tahuariala. Áapo huaka ániat nate chíkola juëna éerita tóbotoboktia, éntok áapo júne infernoy béetiari.

⁷ Bueïtuk sïme animal ím buíapo joome, hui-kichim, bakochim, éntok bahuepo joome junne, aram yekatu, éntok jü yoreme ä útteara bétuk am jípure;

⁸ të kía jábe yoreme junne ä nínni kaa yüe; íkai juënaraata senu kara ä kétcha; hua jóguo áy kókókkko huamtay tápuni.

⁹ Jü níniyte Dios Áchayta bétana tühuata nooka, éntokte áy juënak nooka, huame yoremem batte Diosta bënasi yáarimmechi.

¹⁰ Huépul tempo yeu sisime jü tü nooki, éntok hua juëna nooki. In hermaanom, ïri kaa ínëli huéepo yúmala.

¹¹ ¿Jachu huépü báam yeu pótäpo huame bäa chökóm éntok báa kákkam áma yeu huéenake jáni?

¹² In hermaanom, ¿jachu hua chuna óguo két jume oliivo takam jípunake jáni? O, ¿jume páras óguom chuna takam jípunake? ¡Ëe; kaibu! Júnëli kétchi, baubäa chökóm yeu huépo bäa

kákkam kaa áma yeu huéenake.

Huä tua jita täyahuame jikat bétana huéiye

¹³ ¿Jábesu enchim násuk tüisi jita ára áu joale, éntok jita áu täya tíiya? Yeu ä buíjnake, tüisi áu nüyeka kaa buéresi áu ériaka.

¹⁴ Të eme emo chibureka kaa emo bíbit péátek, éntok emo ée béj-rihuamta enchim jíápsipo ayuak, katem jita emo täyale, bueítukem lútüriata béj-reka nooka.

¹⁵ Bueítuk iri ílë bénaaka täyahuame kaa jikat bétana huéiye; ál-la ím buíapo joome; yoremta kóba súahuäpo yeu simlataka, diablo ä áttiak.

¹⁶ Bueítuk kaa emo bíbit péehuäpo náu omtihuäpo, éntok emo ée béj-huäpo, huämi ayka jü naa múksi huéeme éntok síme hua kaa tühua.

¹⁷ Të hua tüisi jita ára joame jikat bétana huéeme bát huëpo tühua áusüli; chúkula yánti jíápsihuamta huéria; náksi maachi; türi; yore jiokolihuamtay tápuni; éntok tü anhuamta chúpá. Tua lútüriata itom téjhua, éntok kaa yore bāitattāhua.

¹⁸ Jume yánti jíápsita jariame yánti jíápsitam eecha, juka lútüriata jíchupaa béchibo.

4

Ími ániapo ayukamta türihuame

¹ ¿Jáksu yeu huéiye hua náu nássuahuame éntok náu nok nássuahuame enchim násuk ayukame? ¿Jachu kaa huame juëna éerim enchim jíápsipo ayukamta bétana huéiye, hua enchim jíápsi náyoteme?

² Jítem jípu péiya, të kaitëm jípure; yorem súuhua, éntokem kaa huéeläpo jábetat jita innëa, éntokem kara ä yuuma. Nássuäem éntokem át tekipanua, tem kaa ä jípure jita enchim áttea péähui, bueitukem kaa Diostau ä aahua.

³ Jítem aahua, tem kaa ä mabeta, bueituk kaa tühuata béchibem ä aahua, enchim áy emo al-leetuahuäpo ä kima báreka.

⁴ ¡Eme Diostamak kaa lútula jíápsame, yoremem kaa huépülak jíba jubekame! ¿Jachem kaa jüneiya, juka kaa tü éerita ím ániapo ayukamta guojaahuame Diosta béj-reka kathuähui? Kíalíku jábe junne huaka kaa tü éerita ím ániapo ayukamtat huée báareme, Diosta béj-reka tatahua.

⁵ Eme jamak juka jiojteta kía ínel ä jíä bénasi éiya: “Jü Espíritu, Diosta itot órekähui; iri éntok jíba itom áttea péiya.”

⁶ Të Áapo chë yún tühuata yore miika. Íäri béchibo ínel jiaahua: “Dios huame emo buere ériame béj-reka huéiye, éntok huame kaa emo buere ériammeu tühuata johua.”

⁷ Diosta éä pámanem ä mámpo emo tójaka, diablota béj-reka óusi jápte; huanäi enchim tö búitinake.

⁸ Diostahuem rúkte; Áapo éntok enchim-meu rúktinake. Emëe juëna yóremem emoem mám báksia; eme éntok guoyik éame, enchim jíápsipem huépüläsi jíba emo jípure.

⁹ Sirokäem; katem emo al-leetua; buanáem. Enchim achimem buanimpo kúaktia, éntok enchim al-leäu sirokhuäpo kétchi.

¹⁰ Señorta bétukem emo jípure; Áapo éntok enchim tóboktianake, tühuata enchimneu yáaka.

Hermaanotat nokhuame

¹¹ Hermaanom, katem jájana nat nooka. Huä hermanotat jájana nokame entok ä hermaano nánätuame, leyta bėj-reka nooka, entok leyta nánätua. Të empo leyta nánätuätek, katë leyta huë páman huéiye, ál-lë yáurapo emo yéyecha.

¹² Huépülay jíba hua leyta yore mákame, ára yore jínëume, entok ára yore tärutuame. Të, ¿empo? ¿Jábesäe, täbuik em nätuanakë béchibo?

Katem yoko taahuarit emo jíapsi máchile

¹³ Nechem jíkkaja, eme huame ínel jáame: “Èni entok yokote áman pueblou kannake; huanäite huásuktiapo áman aneka jita nénkinake entok jita kobanake”,

¹⁴ kaa jünéaka yokoriapo jita bénak ayunakëhui. Bueituk, ¿jítasä hua itom jiapsähui? Lütüriapo kía báij huéchiriata bënna, jáchin huäri chúbala jíba yeu mamachia. Huanäi läutiposu kaitatunake.

¹⁵ Júnëlem jíätek chë türi: “Juka Señorta ínel éay, jíapsinakete, éntokte íkai yáanake, o jita täbuik junne.”

¹⁶ Të èni emoem úttile, emo buere ériaka. Sime hua ílë bénaka emo úttilhuame kaa türi.

¹⁷ Huä tühuata täyaka, entok kaa ä joame, kaa tühuapo aane.

5

Jume riikom yore jiokot joame béj-rihuame

¹ ¡Nechem jíkkaja, eme riikom! Buanäem, éntokem buan chaaye, jü jiokot éehuame enchimieu yúmanekemta béchïbo.

² Huä enchim rikoa moyira, entok hua enchim sánko buiichia téepärim ä buäla.

³ Huä enchim ooro entok enchim tómi tósali poposihuila; hua ä poposiuraa éntok enchim yeu buisse. Ínëli huaka simeta enchim jípurëu táijpo béeteka enchim tejalnake. Juebena tómitem náu tóij-la; huame taahuarim éntok béja yúmase.

⁴ Én éntok chaaye, hua tékil béjhua, huame tekipanualeerom enchim buíampo chúpukamta tóboktiakame kobari, am bätattähuaka kaa enchim am béjtuakähui; éntok hua jiokot ujbuahuame etta tóboktiakame bétana huéeme hua Señor chë simem béppa nésahuemta nákapo huéchila.

⁵ Kíalem jájana jíápsaka, emo al-leetua ímï buíapo, entok enchim éä páman jíápsak. Jíápsipem emo áuhuiiak, huakasim áuhuiriahuä bénasi. Én éntok béja yuuma, huakasim súanáhui.

⁶ Huä tü yóremtachim nokta béttesi chúppak, éntokem ä mäak; áapo éntok kaa áu nok-riak.

Yántem jíápsa, Diostau oraciompo nokaka

⁷ Huäri béchïbo, hermaanom, yántem jíápsa, Señorta yepsäu tájti. Áachem suuhua, jáchin

hua et-leero huaka buíapo chúpemta boobinake, boobíchaka yánti jíapseka huaka yúkuta bathuemta éntok chúkula huéchéu tájti.

⁸ Enchimet két ayunake, hua yánti jíapsihuame, éntokem huaka enchim jíapsi chē tutti yétcha; bueituk hua Señorta yebijnakeu kaita nápat bëye.

⁹ Hermaanom, katem nat nooka, kaa béttesi nokta enchimet chúpatunakë béchibo; inéli jü Juez puertapo huéiyek.

¹⁰ In hermaanom, profetammechem suuhua, bueitukim jio kot éehuamta éntok yánti jíapsihuamta jipurey, huame Señorta téhuampo nokakame.

¹¹ Én éntok, të am úttile, tühuata am mabetak tíaka, huame óusi éaka jio kot máchiraata bíchakame. Béjem ä jíkkaij-la, jáchin juka Jobta yánti jíapsekähui, éntok jáchin juka Señorta áa bétana éähui; bueituk Áapo tüsi yore jio kolë, éntok yore beu jita innëa.

¹² Të simeta béppa, ín hermaanom, katem téhuekata téhuampo nooka, o buíata téhuampo, o jita täbuik téhuampo junne. Ál-la huépulsem lütüriata nooka: jü em “jehuiteria”, jehuituake; jü em “ëe”, éetunake, kaa béttesi nokta enchimet chúpatunakë béchibo.

¹³ Senu enchim násuk jio kot éátek, Diostau oraciompo noknake. Senu al-leátek, buiknake, Diosta úttileka.

¹⁴ Senu enchim násuk kökorëtek, jume igleesiapo yoiyoturim náu núnunake; éntokim Diostau ä buanianake, aceiteta át tekaka, Señorta téhuampo.

¹⁵ Huä huitti Diostat éehuaka emo buanahuame ä jínëunake, huaka kökoremta. Jü Señor éntok ä yéchanake, éntok huaka juënaraata ä yáalatuk júne át jiokoritunake.

¹⁶ Huame kaa tühuam enchim yáarim, náhuem yeu am buijnake, éntokem Diostau emo buanianake, enchim türinakë béchibo. Huä tü yóreme tü jiápsékame Diostau buanátek, ïri Diostau buanhuame útteata jípure.

¹⁷ Jü profeta Elías ito bënasi yóremtaka, éeripo ito bénaakay. Të Diostau buaanak, chíkti ä jíapsimaki, kaa yúknakë béchibo. Huanäi ím buíapo kaa yúkkuk, báij huásuktia áma búsan metpo.

¹⁸ Júchi éntok Diostau buaanak; huanäi téhueka yúkuta äbo kóm bíttuak. Huanäi buíapo jita chúppuk.

¹⁹ Hermaanom, senu enchim násuk huaka lütüriata öbialataka huétek, senu éntok ä kúaktiakätek,

²⁰ júneenake: hua kaa tüisi huémta kúaktiaka böo türikun yeu ä tójame, huépul jíapsita kókkohuamta bétana jínëunake, éntok juebena kaa tühua yáarimmet jiokorituna.

Mayo

Mayo: Diosta nooki yorem nokpo New Testament

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mayo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source
files dated 13 May 2025

84020f7b-8f34-5f65-803f-a2c6c92b92ea